

ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Павлов Костянтин

к.е.н., доцент, докторант Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк

Як показує світовий досвід, високий рівень фінансово-економічної безпеки є гарантією незалежності держави, визначальною передумовою її стабільного розвитку економіки і суспільства. Між тим, однією з основних проблем сьогодення в Україні є підвищення рівня загроз фінансово-економічній безпеці розвитку національного господарства.

До основних принципів фінансово-економічної безпеки відносяться:

- ефективність фінансової системи, здатність забезпечувати досягнення стратегічних та тактичних цілей розвитку держави;

- незалежність фінансової системи, здатність держави самостійно визначати цілі, механізми та шляхи її функціонування;

- конкурентоспроможність фінансової системи, здатність повноцінно виконувати свої завдання та функції в умовах існування та впливу фінансових систем інших країн та світових фінансових агентів [3].

На сучасному етапі розвитку України мають місце загально визнані зовнішні та внутрішні загрози фінансово-економічній безпеці держави. До яких належать: нерозвиненість сучасної фінансової інфраструктури; зростання зовнішньої заборгованості; нераціональне використання іноземних кредитів; нерегульований приплив в Україну іноземного капіталу та надання йому переваги порівняно з вітчизняним; надмірна відкритість економіки України, не виважена лібералізація зовнішньоекономічної діяльності; – відсутність експортно-імпортової збалансованості.

До внутрішніх загроз відносяться: недосконала фінансово-бюджетна система, неефективність системи контролю за витратами бюджетних коштів, невчасне прийняття Державного бюджету; недосконала грошово-кредитна політика держави; неефективність податкової системи, масове ухилення від сплати податків; надмірний дефіцит Державного бюджету; зростання рівня «тіньової» економіки та посилення її криміналізації; істотна виснаженість ключових джерел фінансових ресурсів і прибутку суб'єктів господарювання, доходів бюджетів усіх рівнів, амортизаційних відрахувань, ресурсів цільових фондів тощо; нелегальний вивіз з України капіталу, переховування валютних цінностей за кордоном та в офшорах; недостатній державний контроль за

здійсненню експорту та імпорту; нерозвиненість сучасної інфраструктури підтримки конкурентоспроможності українського експорту.

Для забезпечення фінансово-економічної безпеки, особливо в умовах розвитку процесів європейської інтеграції, потрібно розробити певну програму заходів направлених на реалізацію національних інтересів. Адже, сучасні тенденції глобалізаційних фінансово-економічних і соціальних процесів узагальнюють вимоги та параметри ефективного економічного розвитку окремих суб'єктів світової економіки.

До головних завдань, які стоять перед керівництвом держави у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки слід віднести: активізація боротьби з тінізацією економіки; збалансування розвитку бюджетної сфери; забезпечення захищеності національної валюти; забезпечення інформаційної безпеки; здійснення виваженої політики внутрішніх і зовнішніх запозичень.

Таким чином в сучасних умовах економічного розвитку України в першу чергу слід рухатися в напрямку вдосконалення: зовнішньо економічної політики - профіцит платіжного бюджету по торговельним операціям; зменшення відкритості економіки країни шляхом зростання внутрішнього ринку; скорочення загального зовнішнього боргу; валютної політики - стабілізація валютного курсу до гривні; зменшення «доларизації» економіки країни; грошово-кредитної та банківської політики - підвищення монетизації економіки; застосування цільового підходу до емісії грошової маси; відновлення ліквідності банківського сектору економіки та запобігання банкрутства системних банків; податкову політику - зменшення податкового тиску на вітчизняних виробників товарів та послуг; стимулювання попиту шляхом зменшення податкового навантаження на споживання; раціоналізація структури податкової системи; обмежений податковий протекціонізм; податкове стимулювання ефективної зайнятості населення; державної боргової політики - зменшення загального державного боргу; скорочення зовнішнього боргу; скорочення внутрішнього боргу.

1. Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України за редакцією академіка НАН України С.І. Пирожкова – К., НІПМБ, 2003 – 42.

2. Павлов К.В. Стан та перспективи інвестицій нового розвитку міст Луцьк / К.В. Павлов, М.О. Величко // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки серія «Економічні науки». - 2011. № 22 (№ 219) . - С. 25-30.

3. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник – К.:НАДУ, 2011. – 730с.

4. Стрішенець О.М. Економічна теорія : [навч посібник для студ. вищ. навч. закл.] О.М. Стрішенець, Л.В. Єліссєєва, В.У. Ліщук. - Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2014.-200с.